2024/1419

13.6.2024.

EEZ APVIENOTĀS KOMITEJAS LĒMUMS Nr. 334/2023

(2023. gada 8. decembris),

ar ko groza EEZ līguma XX pielikumu (Vide) [2024/1419]

EEZ APVIENOTĀ KOMITEJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu ("EEZ līgums") un jo īpaši tā 98. pantu,

tā kā:

(1) EEZ līgumā ir jāiekļauj Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2023/958 (2023. gada 10. maijs), ar ko Direktīvu 2003/87/EK groza attiecībā uz aviācijas devumu Savienības visas tautsaimniecības mēroga emisiju samazināšanas mērķrādītāja sasniegšanā un globālā tirgus pasākuma pienācīgu īstenošanu ([1]).

(2) EEZ līgumā ir jāiekļauj Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2023/136 (2023. gada 18. janvāris), ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK attiecībā uz paziņošanu gaisakuģu operatoriem, kuri darbojas Savienības teritorijā, par emisiju izlīdzināšanas apmēru globālā tirgus pasākuma satvarā ([2]).

(3) Ar Direktīvu (ES) 2023/958 izveido īpašu mehānismu, ar ko izlīdzina izmaksu atšķirības starp ilgtspējīgām aviācijas degvielām un fosilajām degvielām un sniedz lielāku atbalstu dažām salām Savienībā. Šāds lielāks atbalsts būtu jāattiecina arī uz Islandi.

(4) Ar Direktīvu (ES) 2023/958 pēdējo reizi pagarina atbrīvojumu, kas uz noteiktu laiku ir piešķirts lidojumiem, ko veic uz attiecīgām trešām valstīm un no tām. Islande atrodas īpašā ģeogrāfiskā situācijā, ko tā uzskata par tādu, kas īpaši negatīvi ietekmē gaisa satiksmes savienojamību un rada oglekļa emisiju pārvirzes risku. Lai to risinātu, pārejas periodā, kamēr ir spēkā minētais uz laiku piešķirtais atbrīvojums, un tā, lai pilnībā būtu ievērots vienlīdzīgas attieksmes princips pret aviosabiedrībām viena maršruta ietvaros un EEZ līguma mērķi, principi un citi noteikumi, būtu jāizveido mehānisms papildu kvotu iedalīšanai ar nosacījumiem gaisakuģu operatoriem par lidojumiem no lidlauka Islandē uz lidlauku EEZ, Šveicē vai Apvienotajā Karalistē vai no EEZ lidlauka uz lidlauku Islandē. To kvotu skaits, kas iedalītas saskaņā ar šo mehānismu, ir jāatņem no to kvotu skaita, kuras Islande paredzējusi izsolīt. Papildu kvotu iedalīšana gaisakuģu operatoriem saskaņā ar tādu mehānismu ir atkarīga no tā, vai minētie operatori pastiprina centienus sasniegt klimatneitralitātes mērķi.

(5) 2026. gadā būtu jāsagatavo ziņojums, kurā iekļauts izvērtējums par Islandes gaisa pārvadājumu savienojamību, tostarp konkurētspējas un oglekļa emisiju pārvirzes apsvērums, kā arī ietekmi uz vidi un klimatu un par šajā lēmumā noteiktajiem pielāgojumiem. Izvērtējuma rezultāti attiecīgā gadījumā būtu jāņem vērā, vēlāk pēc 2024.–2026. gada perioda pārskatot Direktīvu 2003/87/EK.

(6) Tādēļ būtu attiecīgi jāgroza EEZ līguma XX pielikums,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

EEZ līguma XX pielikuma 21.al punktu (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK) groza šādi:

1. pievieno šādus ievilkumus:

"— **32023 D 0136**: Eiropas Parlamenta un Padomes 2023. gada 18. janvāra Lēmumu (ES) 2023/136 (OV L 19, 20.1.2023., 1. lpp.),

([1]) OV L 130, 16.5.2023., 115. lpp.
([2]) OV L 19, 20.1.2023., 1. lpp.

— **32023 L 0958**: Eiropas Parlamenta un Padomes 2023. gada 10. maija Direktīvu (ES) 2023/958 (OV L 130, 16.5.2023., 115. lpp.).";

2. pielāgojumus b) līdz d) aizstāj ar šādiem pielāgojumiem:

"b) direktīvas 3.c panta 6. punkta trešās daļas c) apakšpunktā aiz vārdiem "ilgtspējīgam gaisa transportam" iekļauj vārdus "un Islandē esošās lidostās";

c) direktīvas 3.d panta 1. punktā aiz pirmās daļas pievieno šādas daļas:

"No 2025. gada 1. janvāra līdz 2026. gada 31. decembrim Islande, ievērojot EEZ līgumā noteikto vienlīdzīgas attieksmes principu, kas paredz vienlīdzīgu attieksmi arī pret aviosabiedrībām viena maršruta ietvaros, par katru minēto gadu attiecībā uz lidojumiem no lidlauka Islandē uz lidlauku EEZ, Šveicē vai Apvienotajā Karalistē vai no EEZ lidlauka uz lidlauku Islandē iedala gaisakuģu operatoriem bezmaksas kvotas, kuru skaits nepārsniedz to kvotu skaitu, kas Islandei jāizsola saskaņā ar 3.d panta 3. punktu. Papildu kvotu skaits, kas bez maksas iedalītas 2025. un 2026. gadam, nepārsniedz 2024. gada bezmaksas kvotu skaitu, un tām piemēro 9. pantā minēto lineāro samazinājuma koeficientu. Ja kvotu skaits ir nepietiekams, attiecībā uz visu sadali piemēro vienotu korekciju. To kvotu skaitu, kas saskaņā ar šo daļu papildus iedalītas bez maksas, atņem no to kvotu skaita, kuras Islandei jāizsola saskaņā ar 3.d panta 3. punktu. Visas bezmaksas kvotas, kas sadalītas saskaņā ar šo daļu, Islande administrē Savienības reģistrā. Gaisakuģu operatori iesniedz pieteikumu Islandes kompetentajai iestādei, kas, ar nosacījumu, ka gaisakuģa operators ir iesniedzis un publicējis klimatneitralitātes plānu, iedala kvotas saskaņā ar šo daļu. Klimatneitralitātes plāns ir atbilstīgs Islandes un Eiropas Savienības un tās dalībvalstu klimatneitralitātes mērķiem saskaņā ar Parīzes nolīgumu, un tajā norāda:

— informāciju, kas aprakstīta 10.b panta 4. punkta trešajā daļā,

— papildu pasākumus, ko gaisakuģa operators veic un plāno, lai līdz 2026. gada 31. decembrim sasniegtu šīs direktīvas mērķi, un

— to, kā aviosabiedrības publiskās aizstāvības darbības atbilst klimatneitralitātes mērķim.

Plānu iesniedz kopā ar neatkarīga verificētāja apstiprinājumu saskaņā ar verifikācijas un akreditācijas procedūrām, kas paredzētas Direktīvas 2003/87/EK 15. pantā.

Islandes kompetentā iestāde papildu kvotu iepriekšminēto sadali veic pēc tam, kad gaisakuģa operators ir iesniedzis un publicējis klimatneitralitātes plānu. To, vai gaisakuģa operators faktiski izpilda klimatneitralitātes plānā paredzētos un solītos pasākumus, neatkarīgais verificētājs pārbauda katru gadu. Ja neatkarīgais verificētājs ziņo, ka gaisakuģa operators nav izpildījis savu plānu, Islandes kompetentā iestāde pieprasa atmaksāt bez maksas iedalītās kvotas.";

d) direktīvas 3.d panta 4. punktu nepiemēro EBTA valstīs.";

3. svītro pielāgojumus e) un f). Pielāgojumus g) līdz t) pārnumurē par pielāgojumiem e) līdz r);

4. aiz pielāgojuma r) iekļauj šādus pielāgojumus:

"s) Direktīvas 30. panta 8. punktā aiz d) apakšpunkta iekļauj šādu tekstu:

"e) izvērtējumu par Islandes gaisa pārvadājumu savienojamību, tostarp konkurētspējas un oglekļa emisiju pārvirzes apsvērumu, kā arī ietekmi uz vidi un klimatu un par EEZ Apvienotās komitejas 2023.gada 8. decembra Lēmumā Nr. 334/2023 noteiktajiem pielāgojumiem;

ea) EEZ līguma 102. pantā noteiktā procesa gaitā attiecībā uz jebkādu turpmāku šīs direktīvas pārskatīšanu EEZ Apvienotā komiteja ņem vērā 30. panta 8. punktā minētā izvērtējuma rezultātus un elementus."";

5. pielāgojumus u) un v) pārnumurē par pielāgojumiem t) un u).

2. pants

Direktīvas (ES) 2023/958 un Lēmuma (ES) 2023/136 teksts islandiešu un norvēģu valodā, kas jāpublicē *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* EEZ papildinājumā, ir autentisks.

3. pants

Šis lēmums stājas spēkā 2023. gada 9. decembrī vai dienu pēc tam, kad EEZ Apvienotajai komitejai ir iesniegts pēdējais paziņojums saskaņā ar EEZ līguma 103. panta 1. punktu, atkarībā no tā, kurš datums ir vēlāk (*).

4. pants

Šo lēmumu publicē *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* EEZ iedaļā un tā EEZ papildinājumā.

Briselē, 2023. gada 8. decembrī

EEZ Apvienotās komitejas vārdā –
priekšsēdētājs
Pascal Schafhauser

(*) Konstitucionālās prasības ir norādītas.

Līgumslēdzēju Pušu kopīgā deklarācija,

kas pievienota EEZ Apvienotās komitejas Lēmumam Nr. 334/2023, ar kuru EEZ līgumā iekļauj Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2023/958 un Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu (ES) 2023/136

Eiropas Parlamenta un Padomes 2023. gada 10. maija Direktīva (ES) 2023/958 ietver Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas pieņemto pasākumu pienācīgu īstenošanu. Līgumslēdzējām pusēm ir vienāda izpratne attiecībā uz to, ka direktīvas iekļaušana neskar EEZ līguma darbības jomu.